

# Jaar A - Jezus! Samen op weg



BIJEENKOMST 2  
HANDLEIDING VOOR DE CATECHIST

## Op weg met God. Met wie???

### VOORBEREIDING

#### Doelstelling

- De kinderen en ouders beleven stilte en gebed
- Kinderen en ouders maken kennis met het verhaal van de doortocht door de woestijn als het verhaal van een volk op weg met God die voor hen zorgt
- Ze beginnen te ontdekken wat het betekent een relatie met een zorgende God aan te gaan: in deze relatie mogen ze zichzelf zijn.

#### Thema en band met het geheel

Tijdens de startbijeenkomst konden we leren en ervaren wat geloven is: betrouwbaar op weg gaan, samen met anderen, als antwoord op God die ons roept en die met ons mee op weg gaat. Daarbij was Abraham ons voorbeeld.

Maar wie is die God eigenlijk? Om dat op het spoor te komen, trekken we mee op avontuur met één van de verre nakomelingen van Abraham: Mozes. Of liever, met alle nakomelingen van Abraham: het volk van Israël. Nadat God hen met de hulp van Mozes heeft gered uit de slavernij in Egypte, trekken ze

**God zorgt voor geboden om het samenleven te ordenen. Toch mogen we 'onszelf' zijn.**

veertig jaar lang door verschillende woestijnen. Honger, dorst, en andere vijanden maken het tot een moeilijke tocht. Maar God trekt mee met Zijn volk, en Hij zorgt voor hen. Tegelijk vraagt Hij ook dat ze Zijn geboden onderhouden. Zo sluit Hij met hen een verbond.

De Israëlieten slagen er niet altijd in om Gods geboden te onderhouden, en ook hun vertrouwen in God is niet altijd even standvastig. Maar God blijft geduld tonen voor Zijn volk: bij Hem mogen ze zichzelf zijn, ook in hun zwakke en kwetsbare kanten.

#### Symbool: een vriendschapsbandje

God wil ook voor ons vandaag een trouwe en zorgzame Tochtgenoot zijn, bij wie we onszelf mogen zijn.

Als symbool krijgen we in deze samenkomst een vriendschapsbandje. God wil voor ons een trouwe Vriend zijn. En Hij nodigt ons ook uit om te leven zoals Hij het ons vraagt. Eigenlijk sluit Hij dus vandaag ook met ons een verbond... met elk van ons afzonderlijk, maar op de eerste plaats ook met ons als groep.

#### INHOUDSTAFEL

• Voorbereiding	p1
• Deel 1: kinderen en ouders samen	p2
• Deel 2a: de kinderen	p3
• Deel 2b: de ouders	p7
• Deel 3: kinderen en ouders samen	p11
• Evaluatie	p12
• Achtergrondinfo bij de bijbeltekst	p12

#### VERANTWOORDELIJKE UITGEVER

Vicariaat Brussel  
Dienst Verkondigen en Vieren  
Vlasfabriekstraat 14  
1060 Brussel  
Tel. 05 533 29 34  
E-mail: wim.catechese@skynet.be



# Jaar A - Jezus! Samen op weg

## EIGENLIJKE BIJeenKOMST

### DEEL 1 STARTMOMENT MET OUDERS EN KINDEREN SAMEN

TIJDSBESTEK: 10 minuten

#### BENODIGDHEDEN

- *Zelfklevers en stiften zodat elke deelnemer op zijn borst zijn voornaam kan aanbrenge(n) + drankje*

## 1. Onthaal

Net als vorige keer laten mensen vanuit de geloofsgemeenschap kinderen en ouders ervaren dat ze hartelijk welkom zijn. Zo je werkt met peters en meters vanuit de geloofsgemeenschap, is het zeker aan te bevelen dat zij hierbij aanwezig zijn.

Het is ook mogelijk blanco zelfklevers te voorzien waarop iedereen zijn voornaam kan schrijven in dikke stift. Dit maakt het, zeker tijdens de eerste bijeenkomsten, gemakkelijker om elkaars namen te leren onthouden.

TIJDSBESTEK: 10 minuten

#### BENODIGDHEDEN

- *Een grote rugzak met diverse voorwerpen (één per bijeenkomst, ditmaal: vriendschapsbandje)*

## 2. Startmoment

SAM\_EN verschijnt opnieuw met zijn grote rugzak. Hij herkent de aanwezigen en toont dat hij blij is dat ze opnieuw met hem willen op weg gaan. Hij vraagt of iedereen zijn rugzak mee heeft, en vraagt aan één van hen het voorwerp te nemen dat ze de vorige keer meekregen. Door verder te associëren op de blinddoek, gaat Sam N. in ge-

sprek over de vorige bijeenkomst en frist hij op wat ze toen beleefd en geleerd hebben.

Dan zegt hij dat hij deze keer iets nieuws in zijn rugzak mee heeft... maar dat is voor straks. Eerst trekken we, net als vorige keer, naar de stilte-hoek, om daar onze reis voor vandaag aan te vatten.

#### TIP

- *Reserveer een aparte plek als stilte-ruimte (een lokaal of een apart ingericht gedeelte van een grotere ruimte)*

TIJDSBESTEK: 5 minuten

#### BENODIGDHEDEN

- *Een grote kaars + een klein kaarsje per deelnemer, een Bijbel en een doek*

## 3. Stilteritueel

Eens de kaarsen aangestoken en de Bijbel opengelegd, verwijst de spilfiguur opnieuw naar de lichtjes: dat zijn wij allemaal. Maar we zijn niet alleen: er is ook een groot Licht, dat met ons meegaat. Dat Licht is God, en Wie Hij is gaan we vandaag een beetje meer ontdekken, aan de hand van een verhaal van lang geleden...

In elk geval gaat SAM\_EN nu verder door op de vraag "Wie is die God eigenlijk?". Uit zijn rugzak haalt hij een vriendschapsbandje en vraagt wie weet wat het is. Eens dat laatste duidelijk is, legt hij de link met God, die voor ons ook een Vriend wil zijn. Wat dat betekent, gaan we vandaag verder ontdekken...

### Wie is die God eigenlijk?

*Hier kan SAM\_EN al een vriendschapsbandje meegeven aan iedereen en hen zo met enkele andere begeleiders leiden naar de plaatsen waar kinderen en ouders nu apart verder gaan werken.*

#### TIP

- *De spilfiguur kan zelf het verhaal uit Exodus lezen, maar hij kan dat ook vragen aan iemand waarvan hij weet dat die goed kan lezen.*

# Op weg met God. Met wie???



## DEEL 2a BIJeenKOMST MET DE KINDEREN

Voor deze bijeenkomst worden twee benaderingen voorgesteld:

A. werken met Godly Play

B. het lezen van de Bijbeltekst, gevolgd door de bespreking ervan en 4 keuzemogelijkheden om de tekst te verwerken.

### A. Werken met Godly Play

#### Wat is 'Godly Play'?

Deze methode, afkomstig uit de Angelsaksische wereld, evoceert Bijbelverhalen en liturgische thema's op een anschouwelijke en creatieve manier in een sacrale ruimte. Je kan ermee aan de slag in alle mogelijke leeftijdsgroepen.

#### Sterren aan de hemel

In een aparte bijlage in deze map vind je, met toestemming van uitgeverij Altiora van Averbode, een uitdraai uit "Sterren aan de hemel" om het Exodusverhaal via Godly Play te vertellen aan de kinderen en/of ouders van je groep, en er met hen over uit te wisselen.

#### Uitleenmateriaal

Wat het materiaal betreft dat je nodig hebt voor de Godly Playsessie van het Exodusverhaal: dat is eerder beperkt, het is dus

heel gemakkelijk om hiervoor zelf te zorgen. Maar je kan ook beroep doen op één van de Godly Play uitleendienstes.

Alle informatie over vertellers, opleidingen en uitleenmateriaal vind je op [www.godlyplay.be](http://www.godlyplay.be) of bij IDGP:

[IDGP@kerknet.be](mailto:IDGP@kerknet.be).

#### Brood en drank

In het licht van de thematiek van God die Zijn volk in de woestijn voedsel en drank schenkt, is het hier zeker belangrijk om de Godly Playsessie af te ronden met iedereen een stukje brood en wat drank te geven.

In de bijlage wordt voor de Godly Play sessie voorzien in één lesuur, dus zowat 50 minuten.

TIJDSBESTEK: 50 minuten

#### BENODIGDHEDEN

- Zie [www.godlyplay.be](http://www.godlyplay.be) of contacteer IDGP: [IDGP@kerknet.be](mailto:IDGP@kerknet.be)
- Per kind een stukje brood en een drankje

#### TIP

De ervaring leert dat het niet vanzelfsprekend is om hiermee zomaar aan de slag te gaan. Daarom adviseren we je sterk om ofwel zelf eerst een opleiding tot verteller te volgen, ofwel beroep te doen op een verteller die daartoe opgeleid is.

### B. Lectuur, bespreking en verwerking

#### Lezen van de Bijbeltekst

Deze samenvattende tekst wordt (opnieuw) gelezen of verteld. In verband met de geboden is het belangrijk goed aan te tonen dat God ze niet geeft om het ons moeilijk te maken, maar om een goed samenleven met God en tussen mensen mogelijk te maken.

#### Bespreking

##### STAP 1

Begin met het verhaal 'na te vertellen' door gerichte vragen te stellen. Je kan zo stap voor stap door het verhaal wandelen ("hoe begint het verhaal?" – "en wat gebeurt er dan?" – "en wat doet die?").

Andere mogelijkheid is het verhaal te benaderen als een film. Dan is de eerste vraag wie er allemaal in mee speelt. Vervolgens: waar het verhaal zich afspeelt. En tenslotte: hoe het verhaal begint, wat er gaandeweg verandert en hoe het verhaal eindigt.

TIJDSBESTEK: 5 minuten

#### BENODIGDHEDEN

- Per kind een exemplaar van de hervertelling van Exodus 15-44

TIJDSBESTEK: 10 minuten



## Jaar A - Jezus! Samen op weg

### TIP

Afhankelijk van de verwerkingsvorm die je hierna kiest, kan je tijdens dit gesprekje ook al focussen op het accent dat in die verwerkingsvorm wordt gelegd (zie verder).

### STAP 2 - Vertrekken vanuit de beleving

Je kan in een tweede stap vertrekken vanuit de beleving van de kinderen met vragen als: Ben je zelf al eens geweest op een plek waar het heel warm was? Hoe was dat? Of heb je op reis zelf al eens honger of dorst gekregen? Hoe is dat afgelopen?

### STAP 3 - Vertrekken vanuit de inhoud

Je kan ook werken met eerder gerichte inhoudelijke vragen om hen te helpen hun beleving te verwoorden.

### MOGELIJKE INHOUDELIJKE VRAGEN

De Israëlieten klagen vaak: ze hebben honger en dorst, ze missen Mozes als hij op de berg is,...

- Zou jij ook geklaagd hebben?
- Wanneer/waarom klaag jij?
- En hoe werd dat opgelost?'

God geeft een heleboel regels mee aan Zijn volk in de woestijn.

- Waarom doet hij dat?
- Zijn er bij jullie thuis regels?
- En in de klas?
- Wat vind je daarvan?'

TIJDSBESTEK: 40 minuten

### BENODIGDHEDEN voor KEUZE 1.1

- Per kind een blanco vriendschapsbandje of een bedeltje en koordje
- Voldoende kleurstiften of verf en penselen
- Kaartjes met aspecten van vriendschap

### BEDOELING bij KEUZE 1.1

In deze werkvorm focus je op God die voor ons een Vriend wil zijn zoals Hij dat ook voor de Israëlieten was. Elk kind moet op het einde van de uitwisseling zicht hebben op wat hij belangrijk vindt in vriendschap en inzien dat God ook voor hen een Vriend wil zijn.

### BENODIGDHEDEN voor KEUZE 1.2

- Werkblad 'Parel in Gods Hand'
- Per kind: een blad stevig geel papier en een pareltje
- Lijm

## Vier mogelijkheden om dit verhaal te verwerken

### KEUZE 1 - Eén van volgende spelen of creatie-momenten

#### 1.1 Vriendschapsbandje

In deze werkvorm focus je op God die voor ons een Vriend wil zijn zoals Hij dat ook voor de Israëlieten was.

Je kan met de kinderen eerst van gedachten wisselen over de vraag wat zij belangrijk vinden bij een vriend. Dit kan via een open vraag, maar je kan ook enkele (hoopjes) kaartjes op een tafel of op de grond leggen, met in elk hoopje/op elk kaartje een bepaald aspect van vriendschap: op elkaar kunnen rekenen, samen leuke dingen doen, elkaar troosten, elkaar helpen, na ruzie vrede sluiten, enz...

Elk kind kan dan één of twee kaartjes kiezen van wat het belangrijk vindt in vriendschap. Het mag ook een concreet voorbeeld geven van iets wat hij mee-maakte met een

vriend. Belangrijk is dat elk kind op het einde van de uitwisseling zicht heeft op wat hij belangrijk vindt in vriendschap.

### Wat is belangrijk in vriendschap? Vind ik dat terug bij God?

Precies dat kan hij of zij dan schrijven of schilderen op haar vriendschapsbandje of bedeltje (dat hij vasthangt aan een koordje dat dan als halsketting of armband kan dienen). Dat kan een woord zijn, maar ook een tekening. Belangrijk is vooral dat het persoonlijk is.

Tot slot kan je bij elk kind de link leggen tussen wat hij tekende of schreef, en God die voor ons ook een Vriend wil zijn. In die zin kan de begeleider in een andere kleur ook het woordje God laten opschrijven op ieders bandje of bedeltje.

#### 1.2 Een parel in Gods hand

Op het werkblad staat hoe je de hand met een parel op een rondje kan plakken. Hier gaan we dieper in op de idee dat God voor ons zorgt, dat Hij ons draagt: God zegt tegen ons allen, net als tegen Zijn Zoon: "jij bent mijn veelgeliefde zoon/dochter".

# Op weg met God. Met wie???



## 1.3 Flagggesprek over de (10) geboden

Schrijf vooraf op de flap (enkele van) de 10 geboden. Geef de voorkeur aan geboden die voor kinderen herkenbaar zijn.

Je kan de kinderen dan vragen onder één van die geboden een voorbeeld te schrijven of te vertellen hoe ze dit in hun eigen leven proberen te doen. Bijvoorbeeld: hoe eer jij je vader en/of je moeder?

Hier is het belangrijk kinderen die niks opschrijven of vertellen te respecteren.

*Je hoeft je overigens niet te beperken tot of te focussen op de 10 geboden: er zijn andere leefregels die ook belangrijk zijn. Maak dat dan wel duidelijk door bvb een andere kleur te gebruiken .*

## 1.5 Raadspelletje

Iemand moet telkens één van Gods geboden uitbeelden (dit mogen ook geboden uit het Exodusverhaal zijn die in de hervertaling niet uitdrukkelijk worden vermeld); de anderen moeten dan raden om welk gebod het gaat.

## KEUZE 2 - Vieren (liturgie)

1. Hier kan je vooreerst focussen op het feit dat je tegen God alles kan zeggen, dat je jezelf mag zijn. Dat was ook zo bij de Israëlieten in de woestijn:

- soms klaagden ze, en dan was God er voor hen;
- soms waren ze bang, zoals bij Amalek, en dan beschermde God hen;
- soms luisterden ze niet naar God, en dan kon God wel eens kwaad worden, maar Hij liet hen niet in de steek onderweg.

Wat er ook gebeurde, God bleef luisteren naar Zijn volk. En dat wil Hij ook vandaag nog voor ons doen.

Je nodigt elk kind uit om op te schrijven wat hij tegen God wil zeggen. Om de kinderen op weg te zetten voorzie je een blaadje met verschillende woorden: zoals bijvoorbeeld

- Dankjewel, God, voor...
- God, sorry voor...
- God, ik zou graag willen dat...

## 1.4 Het gouden kalf

De Israëlieten deden alsof het gouden kalf hun nieuwe god was, en lieten God zelf in de steek.

Vandaag is goud en alles wat blinkt voor ons geen god meer.. maar soms betekent het érg veel voor ons. Alle kinderen knippen uit tijdschriften (zichtbare) dingen die ze heel mooi vinden, of tekenen ze op een blad.

Leg daarna een blad met (enkele van) Gods geboden naast het blad met mooie voorwerpen. Wat vinden de kinderen het belangrijkste?

### BENODIGDHEDEN voor KEUZE 1.3

- 1 groot blad met (enkele) geboden
- voldoende schrijfgierief

### BENODIGDHEDEN voor KEUZE 1.4

- 1 groot wit blad met (enkele) geboden
- 1 groot leeg wit blad
- Tijdschriften en scharen, of tekengerief

Elk kind kan dan invullen wat bij hem opkomt. Uiteraard hoeft het daarbij niet te kiezen voor één van de woorden, een gebed kent vaak verschillende aspecten tegelijk! *Je kan deze activiteit ook als gebedsmoment laten plaatsvinden in de gebedsruimte.*

2. Je kan hier creatief nog op doorwerken door elk papier als een soort sms te stoppen in een doos die de vorm van een grote GSM heeft. Later kan je dan een bieptoon laten afgaan – er is een antwoord op de sms-briefjes! Uit de doos, waarvan je de briefjes hebt vervangen, haal je dan op naam van ieder kind afzonderlijk een berichtje van God met daarop, op naam telkens de boodschap “N., ik zie je graag. God”.

3. Enkele kinderen kunnen hun voorbede ook voorlezen tijdens de komende gezinsviering.

4. Tijdens de gezinsviering kan je eventueel ook het themalied van deze samenkomst zingen (zie bijlage met liederen en gebeden), maar dan oefen je het best ook in tijdens dit verwerkingsmoment.

### BENODIGDHEDEN voor KEUZE 2

(afhankelijk van de werkvorm die je kiest):

- gebedsbriefjes en schrijfgierief
- (eventueel) antwoordbriefjes van God op naam, een grote doos in de vorm van een GSM
- een prikbord
- het themalied in de bijlage met gebeden en liederen (tekst/audioversie)



## Jaar A - Jezus! Samen op weg

---

### BENODIGDHEDEN voor KEUZE 3

- Doe-kaartje per kind

### KEUZE 3 - Dienen (solidariteit)

1. In het Exodusverhaal lezen we hoe God Zijn volk te eten en te drinken geeft als ze honger en dorst hebben. Vandaag wil Hij dat nog steeds doen voor mensen in nood. We zien dat gebeuren waar mensen zich inzetten op het vlak van voedsel- en drankbedeling.

Veeleer dan een dergelijk project te bezoeken – de kinderen zijn nog erg jong, en vooral, om een ervaring van ‘miserietoerisme’ te vermijden – kan je iemand die zich hiervoor inzet wat komen laten vertellen over zijn werk. De spreker kan de kinderen uitnodigen om tegen de volgende samenkomst wat eten en drank mee te

brenge(n), dat hij dan kan doorgeven aan mensen die het nodig hebben.

2. Een andere piste is dat de kinderen voor de catechesebijeenkomst al worden uitgenodigd om iets mee te brengen, en dat de spreker tijdens de bijeenkomst dan uitlegt hoe hij mensen ermee kan helpen.

3. Laat kinderen eventueel zelf eens nadenken over hoe zij mensen kunnen helpen die honger hebben, of dorst. Ze kunnen dat dan noteren op een “doe-kaartje” dat ze altijd meenemen in hun rugzak (zie Algemene Inleiding).

### KEUZE 4

#### Verbondenheid met de gemeenschap

Iemand van de plaatselijke geloofsgemeenschap kan komen vertellen over zijn ‘tocht door de woestijn’, of een aspect daarvan.

Dat getuigenis krijgt een speciaal accent als de spreker zijn getuigenis kan opentrekken naar de bredere plaatselijke geloofsgemeenschap: hoe heeft die hem leren ervaren wat het betekent om samen met anderen op tocht te gaan, en hoe God daarbij niet alleen voor hem maar ook voor de anderen een Tochtgenoot of Vriend is geweest.

### MOGELIJKE ASPECTEN VOOR HET GETUIGENIS

- Wanneer had de getuige dorst of honger en gaf God hem te eten en te drinken?
- Welke geboden van God zijn voor hem belangrijk?
- Wanneer is hij God uit het oog verloren en hoe is God terug in zijn leven gekomen?
- Hoe ervaart hij dat God een Vriend is?
- Wanneer heeft God hem bescherming gegeven?

# Op weg met God. Met wie???



## DEEL 2b BIJEENKOMST MET DE OUDERS

Voor deze bijeenkomst worden twee benaderingen voorgesteld:

A. werken met Godly Play

B. het lezen van de Bijbeltekst, gevolgd door de bespreking ervan en 4 keuzemogelijkheden om de tekst te verwerken.

### A. Werken met Godly Play

#### Wat is 'Godly Play'?

Deze methode, afkomstig uit de Angelsaksische wereld, evoceert Bijbelverhalen en liturgische thema's op een aanschouwelijke en creatieve manier in een sacrale ruimte. Je kan ermee aan de slag in alle mogelijke leeftijdsgroepen.

#### Sterren aan de hemel

In een aparte bijlage in deze map vind je, met toestemming van uitgeverij Altiora van Averbode, een uitdraai uit "Sterren aan de hemel" om het Exodusverhaal via Godly Play te vertellen aan de kinderen en/of ouders van je groep, en er met hen over uit te wisselen.

#### Uitleenmateriaal

Wat het materiaal betreft dat je nodig hebt voor de Godly Playsessie van het Exodusverhaal: dat is eerder beperkt, het is dus

heel gemakkelijk om hiervoor zelf te zorgen. Maar je kan ook beroep doen op één van de Godly Play uitleendienstes.

Alle informatie over vertellers, opleidingen en uitleenmateriaal vind je op [www.godlyplay.be](http://www.godlyplay.be) of bij IDGP:

[IDGP@kerknet.be](mailto:IDGP@kerknet.be).

#### Brood en drank

In het licht van de thematiek van God die Zijn volk in de woestijn voedsel en drank schenkt, is het hier zeker belangrijk om de Godly Playsessie af te ronden met iedereen een stukje brood en wat drank te geven.

In de bijlage wordt voor de Godly Play sessie voorzien in één lesuur, dus zowat 50 minuten.

TIJDSBESTEK: 50 minuten

#### BENODIGDHEDEN

- Zie [www.godlyplay.be](http://www.godlyplay.be) of contacteer IDGP: [IDGP@kerknet.be](mailto:IDGP@kerknet.be)
- Per persoon een stukje brood en een drankje

#### TIP

De ervaring leert dat het niet vanzelfsprekend is om hiermee zomaar aan de slag te gaan. Daarom adviseren we je sterk om ofwel zelf eerst een opleiding tot verteller te volgen, ofwel beroep te doen op een verteller die daartoe opgeleid is.

### B. Lectuur, bespreking en verwerking

#### Lezen van de Bijbeltekst en gesprek

##### STAP 1

Wie wil vertelt wat hem getroffen heeft uit de afgelopen weken – sinds de vorige bijeenkomst – en wat dit eventueel met zijn geloof of zoeken te maken heeft.

##### STAP 2

Dan wordt het Bijbelverhaal gelezen en ontdekt. Na de lezing kunnen ouders verduidelijkende vragen stellen. Je kan dan het verhaal ook situeren in wat voorafgaat (zie bijlage met Bijbelse achtergrondinformatie).

Vervolgens wordt nagegaan wat de Bijbeltekst voor het eigen leven van iedereen kan

betekenen. Daarbij worden enkele vraagjes ter inspiratie meegegeven (zie hiervoor blauw kader op blz. 8). Bedoeling is dat ieder vrijuit spreekt, zonder dat anderen daarop reageren.

##### STAP 3

Ieder die het wenst kan even aanhalen wat hem getroffen heeft in de inbreng van anderen, wat ze 'mee naar huis zouden nemen'.

#### ALTERNATIEF

Een andere mogelijkheid met een ietwat andere invalshoek is dat je leest uit het boek Deuteronomium 8, verzen 1-20. Daarin her-

TIJDSBESTEK: 25 minuten

#### BENODIGDHEDEN

- Per ouder een exemplaar van de hervertelling van Exodus 15-44
- Eventueel ter inspiratie ook de gespreksvraagjes
- Alternatief voor Exodus: Deuteronomium 8, 1-20

#### TIP

Bij aanvang van de tweede bijeenkomst is het nuttig nog eens het verloop van de bijeenkomst te schetsen. Zie hiervoor de algemene inleiding.



## Jaar A - Jezus! Samen op weg

innert God het volk aan die tocht door de woestijn. Nieuw aan deze tekst is dat het volk intussen welvaart kent in het land dat het na de doortocht bereikte. Ook komt het accent op de doortocht als een beproeving van God om te testen of zijn volk Zijn geboden zou onderhouden, sterk naar voor. Als je deze tekst kiest, kan vooral het tweede van de drie vragenblokken hieronder een leidraad zijn voor gesprek.

### INHOUDELIJKE VRAGEN (als inspiratie)

De Israëlieten klagen als het niet goed gaat, en hebben het gevoel dat God hen in de steek heeft gelaten.

- Op welke momenten van je leven heb jij tegenslagen gekend?
- Stond je toen alleen, of werd je goed omringd?
- Had je ooit het gevoel dat God je verlaten had?
- En kwam Hij nadien dan nog tevoorschijn, of niet meer?

In het verhaal van de doortocht is heel vaak sprake van geboden en regels. Veel mensen denken hier onmiddellijk aan als het over God en de kerk gaat: opdrachten en verplichtingen.

- Wat denk je daarvan? Is dat bij jou ook zo? Of heb je ervaren dat God ook klaar staat voor mensen, dat ze ook op Hem kunnen rekenen?

In de hervertelling van het Exodusverhaal worden enkele geboden van God vermeld.

- Vind je die ook belangrijk?
- Vind je sommige geboden belangrijker dan andere?
- Hoe probeer jij ze, ook als je niet meteen in God gelooft, deze geboden in jouw leven waar te maken?

*Je kan hier eventueel ook eens in de eigenlijke tekst gaan bladeren en wat dieper ingaan op de tien geboden (Ex. 20, 1-17) of andere groepen van geboden (bij voorbeeld*

- Ex. 22,20-26 over de houding tot hulpbehoevenden;
- Ex. 23,1-12 over de houding tegenover je naasten).

TIJDSBESTEK: 30 minuten

### BENODIGDHEDEN voor KEUZE 1.1

- Een groot blad met daarop enkele geboden
- Voldoende schrijfgerief

### BENODIGDHEDEN voor KEUZE 1.2

- Een groot blad met omgeplooiden zijden
- Twee kaartjes per deelnemer
- Voldoende schrijfgerief

## Vier mogelijkheden om dit verhaal te verwerken

### KEUZE 1 – Eén van volgende opdrachten

#### 1.1 Flapgesprek rond de 10 geboden

Schrijf vooraf op de flap (enkele van) de 10 geboden; als je een selectie maakt, geef dan de voorkeur aan geboden die voor ouders herkenbaar zijn.

Je kan de ouders dan vragen onder één van die geboden een reactie, vraag of voorbeeld te schrijven of te vertellen hoe ze dit in hun eigen leven proberen te doen.

Bij het gebod 'eer je vader en je moeder' kan je focussen op de momenten waarin de ouders ervaren dat hun kinderen hen 'eren', maar ook op de vraag hoe je je als vader/moeder gewaardeerd weet door je partner.

*Je hoeft je overigens niet te beperken tot of te focussen op de 10 geboden: er zijn andere leefregels die ook belangrijk zijn. Maak dat wel duidelijk door bvb een andere kleur te*

*gebruiken.*

#### 1.2 Kernwoorden

Lees de Bijbeltekst nogmaals met de ouders, en vraag hen één of twee kernwoorden te onderstrepen. Nadien noteren ze die kernwoorden op evenveel kaartjes, die allemaal samen gelegd worden op een groot blad met omgeplooiden zijdkanten.

De begeleider gaat dan rond en leest de woorden op de kaartjes. Bij elk kaartje vraagt hij de ouder die het opgeschreven heeft om wat uitleg. Kaartjes met dezelfde woorden of dezelfde betekenis kunnen dan gaandeweg samengelegd worden in groepjes.

Tot slot plooid de begeleider de omgeplooiden zijdkanten terug recht. Op de ene zijdkant staat 'God', op de andere 'wij'. De begeleider tracht dan samen te vatten hoe alle kernwoorden iets zeggen over onze relatie tot God.



# Op weg met God. Met wie???



## 1.3 Trouw

Op een blad staan prenten met symbolen van trouw (twee ringen, een vriendschapsbandje, een contract, een regenboog, iemand die trouw zweert aan de vlag..)

Overloop deze symbolen en ga na wat ze betekenen. Eén van de symbolen staat voor Gods trouw: welke? welk symbool geeft God aan Zijn trouw aan de Israëlieten? (stenen tafelen)

*Hier kan je al even de link leggen met het regenboogsymbool van het andere catechesejaar.*

## 1.4 Het gouden kalf

De Israëlieten deden alsof het gouden kalf hun nieuwe god was, en lieten God zelf in de steek. Vandaag is goud en alles wat

blinkt voor ons geen god meer.. maar soms betekent het érg veel voor ons.

Ouders noteren op een blad één voorwerp waar ze van dromen, of waarvan ze blij zijn het te bezitten. Leg daarna een blad met (enkele van) Gods geboden naast het blad met mooie voorwerpen.

Wat vinden de ouders het belangrijkste? Staan beiden met elkaar in conflict, of kunnen we ze samen een plaats geven?

Je kan hierbij aansluitend ook even focussen op het feit dat de Israëlieten God laten vallen terwijl Hij tot Mozes praat op de berg. Heb je zelf al eens ervaren dat iemand je liet vallen terwijl je het goed met hem meende? Hoe was dat? Hoe reageerde je? Kan je je eventueel voorstellen hoe dit voor God moet geweest zijn?

### BENODIGDHEDEN voor KEUZE 1.3

- Een blad met prenten van zaken die teken zijn van trouw

### BENODIGDHEDEN voor KEUZE 1.4

- Een groot blad met daarop enkele van de 10 geboden
- Een groot blad en schrijfgierief

## KEUZE 2 - Vieren (liturgie)

1. Hier kan je vooreerst focussen op het feit dat je tegen God alles kan zeggen, dat je jezelf mag zijn. Dat was ook zo bij de Israëlieten in de woestijn:

- soms klaagden ze, en dan was God er voor hen;
- soms waren ze bang, zoals bij Amalek, en dan beschermde God hen;
- soms luisterden ze niet naar God, en dan kon God wel eens kwaad worden, maar Hij liet hen niet in de steek onderweg.

Wat er ook gebeurde, God bleef luisteren naar Zijn volk. En dat wil Hij ook vandaag nog voor ons doen.

Je nodigt elke ouder uit om op te schrijven wat hij tegen God wil zeggen. Om de deelnemers op weg te zetten voorzie je een blaadje met verschillende woorden: zoals bijvoorbeeld

- dankjewel, God, voor...
- God, sorry voor...
- God, ik zou graag willen dat...

Elke ouder kan dan invullen wat bij hem opkomt. Uiteraard hoeft het daarbij niet te kiezen voor één van de woorden, een gebed kent vaak verschillende aspecten tegelijk! *Je kan deze activiteit ook als gebedsmoment laten plaatsvinden in de gebedsruimte.*

2. Enkele ouders kunnen hun voorbede ook voorlezen tijdens de komende gezinsviering.

3. Tijdens de gezinsviering kan je eventueel ook het themalied van deze samenkomst zingen (zie verder in deze map), maar dan oefen je het best ook in tijdens dit verwerkingsmoment.

### BENODIGDHEDEN voor KEUZE 2

(afhankelijk van de werkvorm die je kiest):

- gebedsbriefjes en schrijfgierief
- (eventueel) antwoordbriefjes van God op naam, een grote doos in de vorm van een GSM
- een prikbord
- het themalied in de bijlage met gebeden en liederen (tekst/audioversie)

## KEUZE 3 - Dienstbaar zijn

1. In het Exodusverhaal (en ook Dt. 8,1-20) lezen we hoe God Zijn volk te eten en te drinken geeft als ze honger en dorst hebben. Vandaag wil Hij dat nog steeds doen voor mensen in nood. We zien dat gebeuren

waar mensen zich inzetten op het vlak van voedsel- en drankbedeling.

Je kan met de ouders een dergelijk project bezoeken, of iemand die zich hiervoor inzet

### BENODIGDHEDEN voor KEUZE 3

- Een 'doe'-kaartje per persoon



## Jaar A - Jezus! Samen op weg

---

komen laten vertellen over zijn werk. Om de ouders concreet te laten ervaren dat ook zij God kunnen helpen om hongerigen te spijzigen en dorstigen te laven, kan de spreker hen uitnodigen om tegen de volgende samenkomst wat voedsel en drank mee te brengen, dat hij dan kan doorgeven aan mensen die het nodig hebben.

Een andere piste is dat de ouders voor de catechesebijeenkomst al worden uitgenodigd om iets mee te brengen, en dat de spreker tijdens de bijeenkomst dan uitlegt hoe hij mensen ermee kan helpen. Als je dit zowel met de kinderen als met de ouders afspreekt, wordt het project nog sterker: ze dragen het dan samen.

2. Als je tijdens de startbijeenkomst al rond het diaconieel werkte met de ouders en er

toen voor koos om een bepaald project te steunen doorheen heel het catechesejaar, kan je hier best op doorwerken. De focus in de link met het exodusverhaal ligt dan niet zozeer op het feit dat God Zijn volk te eten en te drinken geeft, maar meer algemeen op het feit dat Hij er voor hen is, ook in moeilijke omstandigheden.

3. We verwijzen ook naar de idee van een doekaartje in het diaconieel van de startbijeenkomst. Op dat kaartje kunnen ouders ideeën noteren over hoe zij zich voor anderen kunnen inzetten, geïnspireerd door wat ze in de catechese of thuis meemaken. Hier kan de catechist iedereen uitnodigen om zijn "doe-kaartje" nog eens te lezen, en vragen of ze daarmee iets hebben kunnen doen en of ze er nieuwe elementen hebben op toegevoegd.

---

### KEUZE 4 - Verbondenheid met de geloofsgemeenschap

Iemand van de plaatselijke geloofsgemeenschap kan ook aan de ouders kort komen vertellen over zijn 'tocht door de woestijn', of een aspect daarvan:

- wanneer had hij dorst of honger en gaf God hem te eten en te drinken?
- welke geboden van God zijn voor hem belangrijk?
- wanneer is hij God uit het oog verloren en hoe is God terug in zijn leven gekomen?
- hoe ervaart hij dat God een Vriend is; wanneer heeft God hem bescherming gegeven?

Dat getuigenis krijgt een speciaal accent als de spreker zijn getuigenis kan opentrekken naar de bredere plaatselijke geloofsgemeenschap: hoe heeft die hem leren ervaren wat het betekent om samen met anderen op tocht te gaan, en hoe God daarbij niet alleen voor hem maar ook voor de anderen een Tochtgenoot of Vriend is geweest. Hij kan daarbij de ouders ook uitnodigen op één van de initiatieven van die geloofsgemeenschap waarop hij zelf een deugddoende ervaring heeft beleefd.

Een moment van uitwisseling tussen de spreker en de ouders is zeker aangewezen. Ouders die dat wensen krijgen dan de kans om hun eigen ervaringen – geschreven of mondeling – te leggen naast die van de spreker

# Op weg met God. Met wie???



## DEEL 3 KINDEREN EN OUDERS KOMEN TERUG SAMEN

Hiervoor gaat iedereen terug naar het lokaal waar de catechese begon.

### Creatief moment en moment van samenbrengen

Met dit creatief moment willen we ouders en kinderen laten ontdekken dat een Bijbelverhaal voor iedereen een eigen betekenis of boodschap heeft. Hierdoor kunnen zij ook zelf nieuwe dingen zien in het verhaal.

Ouders en kinderen kunnen in het zandtapijnt een woord schrijven of een symbool tekenen uit het Bijbelverhaal, dat hen bijgebleven is.

TIJDSBESTEK: 10+10 minuten

#### BENODIGDHEDEN

- Zandtapijnt

### Op weg

#### VRIENDSCHAPSBANDJE

SAM\_EN neemt opnieuw het woord. Kinderen en ouders krijgen hun vriendschapsbandje. De kinderen kunnen dit in hun rugzakje steken.

Belangrijk is dat kinderen en ouders worden uitgenodigd om het bandje niet weg te stoppen tot aan de volgende samenkomst, maar het juist te dragen.

Ook tijdens de gezinsviering kunnen ze hun rugzak meenemen en kunnen de vriendschapsbandjes bovengehaald. Aan het begin van de viering kan iemand dan kort vertellen waarom iedereen een vriendschapsbandje draagt, en kunnen zelfs vriendschapsbandjes worden uitgedeeld aan alle aanwezigen: God wil immers ieders Vriend zijn.

Kinderen en ouders worden ook uitgenodigd om de bladen die ze kregen in hun map te steken, en deze samen met andere tastbare herinneringen aan deze bijeenkomst in hun rugzak te steken.

#### KINDEREN EN OUDERS THUIS

SAM\_EN nodigt uit om thuis verder te doen en geeft de kans aan ouders en kinderen samen af te spreken.

Zo je met de gebedsbriefjes werkte, kan je kinderen en ouders uitnodigen om hun gebed af en toe samen te bidden, of om regelmatig een nieuw gebed te schrijven en samen te lezen.

Vanuit het diaconiemoment kunnen kinderen en ouders samen voedsel, drank of ander materiaal kopen of verzamelen voor het gekozen goede doel. Ze kunnen ook met elkaar afspreken één van de voornemens uit hun doekaartjes samen waar te maken.

#### UITNODIGING

Je kan kinderen en ouders hier ook uitnodigen op een komend initiatief van de geloofsgemeenschap.

TIJDSBESTEK: 10 minuten

#### BENODIGDHEDEN

- voor elk kind en elke ouder: een vriendschapsbandje (zo ze dit nog niet eerder kregen)
- uitnodiging voor een komend initiatief in de geloofsgemeenschap

### Afsluitend gebed

Daarvoor trekken we weer naar het lokaal of de 'stiltehoek' waar het inleidend stilte-ritueel plaatsvond.

Eerst worden de grote en de kleine kaarsen aangestoken. SAM\_EN of een andere catechist spreekt een kort gebed uit, gevolgd door het samen bidden van het Onze Vader en/of een Weesgegroet. Dan wordt een lied gezongen. Suggestie: gebeden en lie-

deren kan je vinden in een aparte bijlage.

Een kind of ouder sluit de geopende Bijbel of legt er weer het doek over. Er wordt een zegen uitgesproken en iedereen maakt een kruisteken. Alle kaarsen worden uitgeblazen.

Nadien verlaat iedereen het lokaal of de stiltehoek. Deze catechesebijeenkomst is ten einde.

#### BENODIGDHEDEN

- Bijbel, doek, grote kaars en kleine kaarsjes
- Bijlage met gebeden en liederen



## Jaar A - Jezus! Samen op weg

### EVALUATIE

Aan het einde van elke bijeenkomst is het zinvol om even met de catechisten samen te zitten en de voorbije bijeenkomst te evalueren. (zie algemene inleiding). Voor de tweede samenkomst verdient volgende vraag zeker aandacht: hebben we aanwijzingen dat kinderen en ouders vanuit de startbijeenkomst ook thuis even samen op weg zijn gegaan?

### ACHTERGRONDINFO BIJ EXODUS 15-40

Voor de **context** van het Bijbelverhaal verwijzen we je naar de inleiding op het boek Exodus; die inleiding vind je, zoals bij elk Bijbelboek, in de meeste edities van de Wilibrordvertaling (bij voorbeeld die van 1989).

Meer **informatie over diverse hoofdstukken** uit het boek Exodus, waaronder die over het manna, het water uit de rots, de geboden van God en de sluiting van het verbond vind je op

<http://www.bijbelin1000seconden.be/menu/tiki-index.php?page=Exodus>

#### WEETJES

Tenslotte geven we nog enkele weetjes mee uit de Samenleesbijbel en Het Licht Op Ons Pad;

- **10 geboden in het Nieuwe testament**  
In het Nieuwe testament geeft Jezus een soort samenvatting van de **10 geboden**. Dat lees je in Matteüs 22,37-38.

- **Waarom een gouden stierenkalf?**

Aäron maakte het **beeld van een (gouden) stier**, en de keuze voor dat dier was niet toevallig: in de tijd van de Bijbel werden stieren in de landen rond Israël vaak als goden vereerd (ook in Egypte, waar de Israëlieten gewoond hadden). De stier is het symbool van vruchtbaarheid: het volk moest overleven in barre omstandigheden en kindersterfte was ongetwijfeld enorm.

- **Waarom geeft God geboden?**

God geeft de geboden niet om Zijn volk lasten op te leggen, maar om een goed samenleven met God en tussen mensen onderling mogelijk te maken.

- **Tabernakel**

In het Bijbelverhaal is ook sprake van de verbondstent, in het Latijn **tabernaculum**: God reist met Zijn volk mee in de tent met de stenen tafelen. Diezelfde idee vinden we ook terug in het 'tabernakel' in onze kerken: Christus is er aanwezig, Hij blijft bij ons.